

для всіх видів туристичної активності; 3) у динаміці за десятиріччя індекс ТССІ зростає, що сприяє розширенню спектру видів туристичної діяльності, які можуть реалізовуватися у парку, проте зменшується тривалість придатного періоду для зимових видів рекреації.

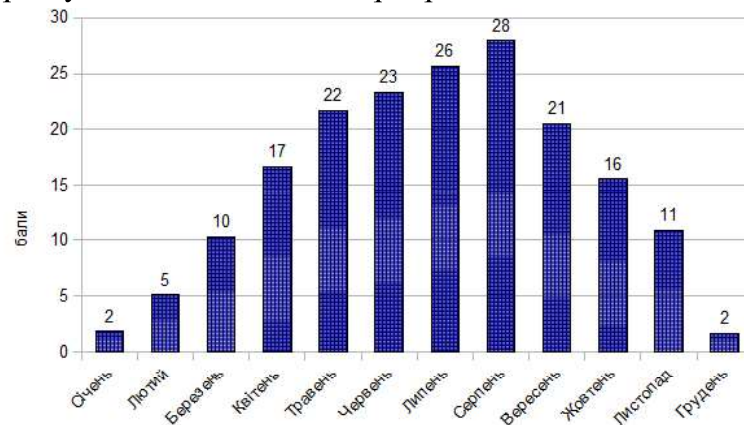

Рис. 8. Туристичний індекс кліматичного комфорту (ТССІ) за даними метеостанції Міжгір'я

Таким чином, отримані результати переконливо свідчать про те, що трансформація клімату є незаперечним фактом для НПП «Синевир» в умовах глобального потепління, а це визначає необхідність подальших комплексних наукових досліджень зміни погодно-кліматичних умов та їхнього впливу на туристично-рекреаційну діяльність й інші складові життєдіяльності населення довколишніх територій.

Використані джерела

1. Amiranashvili A.G., Matzarakis A., Kartvelishvili L.G. Tourism climate index in Batumi. *Modern problems of using of health resort resources – collection of scientific works of international conference*, Sairme, June 10-13. 2010. pp. 116-121
2. Anđelković G., Pavlović S., Đurđić S., Belij M., Stojković S. Tourism Climate Comfort Index (TCCI). An attempt to evaluate the climate comfort for tourism purposes: The example of Serbia. *Global NEST Journal*. Vol 18. No 3. 2016. pp. 482-493. URL: http://journal.gnest.org/sites/default/files/Submissions/gnest_01798/gnest_01798_published.pdf

Надія Копер

кандидат географічних наук, провідний спеціаліст відділу рекреації та благоустрою
НПП «Гуцульщина»

КОНЦЕПЦІЯ НАЛАГОДЖЕННЯ СПІВПРАЦІ НПП «ГУЦУЛЬЩИНА» ІЗ САДИБАМИ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ КОСІВЩИНИ

У багатьох країнах світу національні парки, передусім, асоціюються із зеленим туризмом та сталим розвитком. В Україні усі ці поняття лише набирають популярності, однак помітна та сама тенденція: нацпарки мають значний потенціал для того, щоб стати осередком поширення ідей сталого розвитку та підвищення екологічної свідомості відвідувачів. Окрім цього, НПП є каталізатором гуртування та розвитку сільських громад, одним із її культурних осередків. Про це свідчить те, що більшість парків територіально віддалені від обласних центрів. Тому для навколишніх сіл НПП стає не просто закладом охорони природи, а радше культурним та громадським осередком. Співробітники влаштовують тематичні та календарні свята, фестивалі, проводять освітні заходи з дітьми та дорослими, підтримують туристичні та спортивні ініціативи, розвивають (через туристичний потік) інфраструктуру дотичних населених пунктів, опосередковано сприяючи добробуту селян. Більшість співробітників парків – місцеві мешканці. Усе це дозволяє стверджувати, що НПП розвиває громаду та дуже тісно з нею пов'язаний. Діяльність парків спільно з громадою та малим бізнесом видається найбільш перспективною та сталою.

Національний природний парк «Гуцульщина» створений Указом Президента України від 14 травня 2002 року. Він розташований у межах Косівського району Івано-Франківської області й охоплює площу в 32271 га. Із цієї площі 7606 га земель надані Парку в постійне користування, а 24665 га включені до його складу без вилучення у землекористувачів. Національний природний парк призначений для збереження, відтворення та раціонального використання генетичних ресурсів рослинного і тваринного світу, унікальних природних комплексів та етнокультурного середовища, які мають особливу природоохоронну, оздоровчу, історичну, наукову, пізнавальну, освітньо-виховну, естетичну та рекреаційну цінність.

Зважаючи на тенденції сучасності є очевидним, що заради ефективного функціонування туристично-рекреаційної діяльності Національного природного парку «Гуцульщина», необхідно змінювати традиційний підхід щодо збереження природи, керуючись принципами сталого розвитку. Відповідно до цих принципів, використання ресурсів потрібно здійснювати у такий спосіб, щоб задовольнити економічні, соціальні і естетичні потреби, а також забезпечити культурну цілісність, збереження екологічних процесів, та

біорозмаїття. Це, в свою чергу, зумовить створення сприятливих умов для піднесення малого місцевого бізнесу, зокрема, розвитку сільських зелених садиб, який не суперечить основному завданню установи – збереження природи. Окрім того, розвиток сільського зеленого туризму в межах національного природного парку має приносити економічну вигоду як місцевому населенню, яке розвиває дану сферу діяльності, так і парку. Тобто НПП «Гуцульщина» може стати своєрідним каталізатором гуртування та розвитку сільських громад, одним із її рекреаційних та культурних осередків.

Нині, на території Косівського району функціонують 152 заклади розміщення, з яких 132 – це садиби сільського зеленого туризму. Всі садиби розташовані в населених пунктах, що безпосередньо межують із парком. Таке розміщення має певні переваги перед іншими господарськими суб'єктами, але вимагає дотримання встановлених норм і правил поведінки в заповідних зонах. Зокрема, власники зелених садиб та їх гості зобов'язані дотримуватись вимог природоохоронного законодавства в частині охорони навколишнього середовища. А адміністрація парку, у свою чергу, має сприяти традиційній екологічно орієнтованій діяльності господарів сільських зелених садиб.

Отже, в наявних умовах необхідно знайти шляхи розвитку співробітництва між НПП «Гуцульщина» і господарями сільських зелених садиб щодо здійснення як природоохоронних функцій, так і розвитку сільського зеленого туризму та отримання додаткових джерел надходження коштів.

На першому етапі налагодження співпраці, доцільно провести анкетування серед власників садиб сільського зеленого туризму з метою виявлення їх обізнаності про діяльність парку та бажання налагоджувати таку співпрацю. Працівниками відділу рекреації та благоустрою розроблена відповідна анкета, в якій налічується чотирнадцять питань.

Анкета

№ п/п	Питання	Варіанти відповідей			
1	В якому населеному пункті розміщена ваша садиба?				
2	Назва садиби				
3	Впродовж якого терміну Ви надаєте послуги гостинності?				
4	Чи знаєте Ви, що ваша садиба розташована поруч із Національним природним парком (НПП)?	Так	Ні	Ніколи не цікавилися даним питанням	
5	На вашу думку, чи сприяє розташування садиби поряд з НПП кращому веденню бізнесу?	Так	Ні	Має не значний вплив	Перешкоджає діяльності
6	Чи знаєте Ви про можливість співпраці з НПП?	Так		Ні	

7	Чи хотіли би Ви налагодити співпрацю з НПП щодо вдосконалення ведення бізнесу в межах природно-заповідних територій?	Так	Ні	Можливо
8	Які аспекти співпраці з НПП вам цікаві?	<p>надання рекреаційних послуг працівниками НПП: проведення екскурсій екостежками, виставковими кімнатами науково-просвітницького центру, а також в ТМК Маєток Святого Миколая, Пасіці Святого Миколая (дегустація та придбання меду, апітерапія, історія ремесла); кінні прогулянки; проведення еколого-пізнавальних заходів тощо;</p> <p>надання консультаційних та методичних рекомендацій щодо організації діяльності сільських зелених садиб в межах природно-заповідних територій (правил поведінки та ведення бізнесу в межах даних територій, створення та реалізація послуг сільського зеленого туризму з урахуванням вимог сталого розвитку, створення баз даних, які містять інформацію, необхідну господарям і споживачам послуг сільського зеленого туризму, сприяння розробленню нових екологічних маршрутів, а також актуалізація краєзнавчо-пошукової роботи, сприяння впровадженню екологічних технологій та формуванню екологічної культури, сприяння об'єднанню господарів сільських зелених садиб у громадські організації);</p> <p>участь у семінарах, тренінгах щодо ведення бізнесу в межах природно-заповідних територій;</p> <p>допомога у виготовленні рекламно-інформаційної продукції садиб;</p> <p>спільна робота з облаштування та благоустрою рекреаційних територій (береги річок, озер, ставків, узбіччя доріг тощо);</p> <p>надання наукових консультацій;</p> <p>сприяння у проведенні презентацій, фестивалів, ярмарків, туристичних та спортивних змагань, зборів, таборів тощо.</p>		
9	Ваші власні пропозиції щодо співпраці			
10	Чи готові Ви до зворотного зв'язку, щодо надання інформації про облаштування та діяльність садиби (кількість відпочиваючих, кількість місць розміщення, вартість проживання, інші платні послуги тощо).	Так	Ні	
11	Чи вважаєте Ви за доцільне розробити спільно з НПП бренд природно-заповідної території та надалі працювати під даним логотипом?	Так	Ні	Можливо
12	Чи зацікавлені Ви у збереженні природних ресурсів на території вашого населеного пункту.	Так	Ні	
13	Чи готові Ви сприяти здійсненню контролю за дотриманням відпочиваючими природоохоронного режиму?	Так	Вже здійснюю такий контроль, нагадуючи відпочиваючим правила поведінки в лісі чи на інших територія ПЗФ	Ні, такий контроль повинні здійснювати працівники природоохоронних структур
14	Дата, ПІБ, тел., email			

Як видно, питання анкети розкривають загальні відомості про садибу зеленого туризму, відображають рівень обізнаності власників садиб про діяльність парку, та їх готовність до зворотного зв'язку і здійснення

природоохоронних заходів. Також в анкеті наводяться основні аспекти співпраці та беруться до уваги пропозиції співпраці з боку власників садиб.

За умови достатньої кількості відповідей та вияву бажання спільної діяльності з боку власників садиб, планується зустріч з метою обговорення аспектів співпраці. Зокрема, доцільним є формування робочої групи та, в подальшому, створення громадської організації щодо координації спільної діяльності парку та садиб сільського зеленого туризму Косівщини. Окрім того, відділ рекреації та благоустрою НПП «Гуцульщина» планує видання методичних рекомендацій для власників садиб, в яких висвітлюватимуться основні аспекти ведення бізнесу з позиції дотримання природоохоронного режиму.

Наталія Флінта

кандидат географічних наук, доцент
кафедри географії України і туризму
*Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка*

СПОНУКАЛЬНІ МОТИВИ ТА РИЗИКИ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Медичний туризм з кожним роком набирає обертів, і все більше і більше людей у всьому світі відкривають для себе нові можливості. Велика кількість жителів США, Європи користуються високопрофесійними медичними послугами за кордоном.

Близько 100 млн. доларів, вважають експерти, українці щорічно витрачають на лікування за кордоном. В деяких країнах, наприклад, Росії, Білорусі або Німеччині – прийом пацієнтів з України поставлено на потік, навіть попри те, що лікування там для іноземців коштує набагато дорожче.

Причини, які спонукають людей сьогодні шукати вирішення своїх проблем зі здоров'ям за кордоном, носять найрізноманітніший характер.

До факторів, що призвели до зростання популярності медичних подорожей, відносяться: висока вартість медичного обслуговування, довгий час очікування для певних процедур, простота і доступність міжнародних поїздок, а також розвиток технологій та підвищення стандартів обслуговування в багатьох країнах.

Посередники медичного туризму розробили ефективну систему, щоб об'єднати потенційних медичних туристів з провайдером лікарень та інших організацій. Компанії починають пропонувати глобальні варіанти охорони здоров'я, які дозволять північноамериканським та європейським пацієнтам